

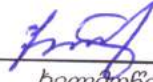
2021 წელი
პერიოდი

კასპის მუნიციპალიტეტი

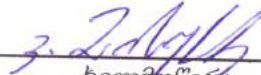
ორგანიზაცია

პროგრამული კოდი

მაია ქენჭაძე
შემსრულებელი

ხელმოწერა

ვახტანგ მაისურაძე
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი

ხელმოწერა

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	
	ორგანიზაციული ფორმა	მხარჯავი დაწესებულება
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი და საკუთარი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2021წ. 01.01.2021 - 31.12.2021
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. ა(ა)იპ - კასპის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების გაერთიანება 232559781 2. ა(ა)იპ - კულტურისა და სახელოვნებო სკოლების დაწესებულებების გაერთიანება 432549218 3. ა(ა)იპ - კასპის მუნიციპალიტეტის სპორტის დაწესებულებების გაერთიანება 432549236 4. ა(ა)იპ - კასპის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი 432542803 5. ა(ა)იპ - ბიბლიოთეკებისა და მუზეუმების გაერთიანება 432549227 6. ა(ა)იპ - კასპის კეთილმოწყობა 432546462 7. კასპის მუნიციპალიტეტი 232555302
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	1. მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის პროექტის მომზადება, განხილვა და დამტკიცება, დამტკიცებულ ბიუჯეტში ცვლილებების შეტანა, ბიუჯეტის ანგარიშის მოსმენა-შეფასება, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად საბიუჯეტო სახსრების განკარგვა, სახაზინო ფინანსური ოპერაციებისა და საბანკო ტრანზაქციების წარმოება. 2. მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული ქონების მართვა და განკარგვა. 3. ადგილობრივი გადასახადებისა და მოსაკრებლების შემოღება და გაუქმება კანონით დადგენილი წესით. 4. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის კეთილმოწყობა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	1. მაია ქენჯაძე 599-85-73-48 kenkadzemaia@gmail.com 2. რუსუდან მაზმიშვილი 599-85-74-00 rusudanmazmishvili@gmail.com 3. ვახტანგ მაისურაძე 574-78-86-86

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა

უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა*	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
<i>მოკლევადიანი აქტივები</i>				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	S2	4,394,050	1,477,022
002	მიმდინარე ინვესტიციები	S2a	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	S2a	73,874	-
004	მატერიალური მარაგები	S3	1,557,607	215,009
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	S4	255,143	164,017
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		6,280,674	1,856,048
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	S5	-	-
008	ძირითადი აქტივები	S6	75,992,763	67,440,361
009	საინვესტიციო ქონება	S7	-	-
010	არამატერიალური აქტივები	S8	50,517	52,668
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	S9	-	-
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	S10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	S11	-	-
014	სულ გრძელვადიანი აქტივები		76,043,280	67,493,029
015	სულ აქტივები		82,323,954	69,349,077
ვალდებულებები				
<i>მოკლევადიანი ვალდებულებები</i>				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი	S12	-	-
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	S12	211,568	211,568
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალია	S13a	80,676	21,045
019	გადასახდელი პროცენტი	S13a	-	-
020	მიმდინარე ანარიცხები	S13b	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	S13a	698,188	-
022	ვალდებულებები დეპოზიტებით	S13a	1,831	880
023	ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალ	S13a	-	-
024	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		992,263	233,493
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>				
025	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი	S12	-	-
026	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	S12	648,592	860,160
027	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალია	S10	-	-
028	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები	S9	-	-
029	გრძელვადიანი ანარიცხები	S13b	-	-
030	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალია	S13a	-	-
031	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		648,592	860,160
032	სულ ვალდებულებები		1,640,855	1,093,653
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
033	კაპიტალში შენატანები		-	-
034	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		80,683,099	68,255,424
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		80,683,099	68,255,424
036	ულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		82,323,954	69,349,077

ფინანსური შედეგების ანგარიშგება							
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა*	საანგარიშგებო პერიოდის ბირჟვა				წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბირჟვა
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ	
შეზღუდვები							
001	საგადასახადო შეზღუდვები	514 ა	14,301,908	-	14,301,908	12,346,335	
002	სოციალური შენატანები	5141A1	-	-	-	-	
003	შეზღუდვები სანაცვლოებით, ჯარიმებით და საურთავებით	514 ბ	1,432,042	-	1,432,042	1,468,527	
004	შეზღუდვები ფრანტებით	514 ბ	9,303,193	-	9,303,193	9,993,120	
005	შეზღუდვები გარე ტრანსფერებით, რომელთაგანაც შეზღუდვები შეიძლება იყოს ტრანსფერებით	514 გ	117,985	7,896	125,881	107,855	
006	შეზღუდვები მიღებული ტრანსფერებით	514 გ	-	-	-	-	
007	შეზღუდვები გაცემითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შეზღუდვებისა	515	944,063	67,331	1,011,394	802,977	
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან	515B 517ა**	1,293,283	-	1,293,283	192,593	
009	საპროცენტო შეზღუდვები	515	193,013	-	193,013	62,816	
010	საექვო (სუბიუქტო) მოთხოვნების/გაუფასება	516	-	-	-	-	
011	სხვადასხვა შეზღუდვები	518	-	-	-	-	
012	სულ შეზღუდვები		27,585,488	75,227	27,660,715	12,627,889	
ხარჯები							
013	მშენებლობის ხარჯები	517	7,037,245	245,827	7,283,072	5,089,831	
014	საქონელი და მომსახურება	517	3,448,719	82,590	3,531,308	2,127,956	
015	გრანტები, გარე ტრანსფერები, სხვა ხარჯები	517A 517B 517გ	731,959	110	732,069	7,313,538	
016	მიღებული ტრანსფერებით ხარჯები	517	-	-	-	-	
017	დეკუთა და ამორტიზაცია	517	2,476,792	-	2,476,792	2,753,168	
018	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	517	1,100,747	-	1,100,747	1,065,430	
019	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების	515B 517ა**	-	-	-	-	
020	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	517	109,051	-	109,051	132,385	
021	საექვო (სუბიუქტო) მოთხოვნების/გაუფასება	516	-	-	-	60,978	
022	სხვადასხვა ხარჯები	518	-	-	-	-	
023	სულ ხარჯები		14,904,513	328,527	15,233,040	18,543,287	
024	პერიოდის წამები (დეფიციტი)		12,680,976	(253,301)	12,427,675	(5,915,398)	

* მითითებულ შემთხვევებში არასაბიუჯეტო პერიოდის ანგარიშგების მქონე პერიოდის გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შეზღუდვები.

ხელმოწერა

მუდელტერი:
 შიდა კოორდინირება განსაკუთრებული
 სხვა უფლებამოსილი პირის (სპონსორის არსებობის შემთხვევაში):

გ. შიდა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

გ. შიდა

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*										
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა **	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა				წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
წმინდა ფულადი სახსრები სათვრებიდან საქმიანობიდან										
001	შემოსული თანხები		24758976	219891	24978867	24714630	31662	24746292		
002	კადასტრები	N19	14301908	0	14301908	12346335	0	12346335	0	
003	სოციალური შენატანები		0	0	0	0	0	0		
004	გრანტები		7988792	0	7988792	9993120	0	9993120		
005	შემოსავლები საკუთრიდან		710860	0	710860	662193	0	662193		
006	მ.შ პროცენტი		193013	0	193013	62816	0	62816		
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		210678	211995	422673	175624	31662	207286		
008	სანქციები, საოქოები და ჯარიმები		1429042	0	1429042	1468527	0	1468527		
009	სხვა შემოსავლები		117695	7896	125591	68830	0	68830		
010	დროებით გავრცელებული თანხები		0	0	0	0	0	0		
011	გასული თანხები		12001141	721944	12223085	10757414	24182	10781595		
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება		1729721	194979	1924700	1702479	22212	1724691		
013	მოქმედებებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის		1460703	26854	1487558	1323186	1071	1324257		
014	გრანტები და სუბსიდიები		7257476	0	7257476	6022401	0	6022401		
015	სოციალური დახმარება		1100359	0	1100359	1065430	0	1065430		
016	გადახდილი პროცენტი		109051	0	109051	132385	0	132385		
017	სხვა ხარჯები (კაპიტალი, გახვალა)		343830	110	343940	511533	899	512432		
018	წმინდა ფულადი სახსრები სათვრებიდან საქმიანობიდან	N20	12757835	-2053	1275783	13957216	7480	13964697		
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან										
019	მორთიადი აქტივების შესყიდვა		10 920 670	750	10 921 420	13 888 558	-	13 888 558		
020	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-		
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-		
022	ინვესტიციების (წალის) შესყიდვა		-	-	-	-	-	-		
023	ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-		
024	გადახდილი სესხები		-	-	-	-	-	-		
025	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა		1,293,283	-	1,293,283	192,593	-	192,593		
026	მორთიადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
029	ინვესტიციების (წალის) გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა		-	-	-	-	-	-		
031	ფინანსური იჯარებიდან მიღებული მორთიადი თანხები		-	-	-	-	-	-		
032	სესხების დაფარვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
033	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ჯდება		-	-	-	-	-	-		
034	წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(9,627,387)	(750)	(9,628,137)	(13,695,965)	-	(13,695,965)		
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან										
034	მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
035	მთავრობის ომლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
036	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
037	სხვა ნახევრები თანხებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-		
038	მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-		
039	სამთავრობო ომლიგაციების გამოშვებიდან (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-		
040	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-		
041	ფინანსური იჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-		
042	სხვა ნახევრები თანხების გადახდა (დაფარვა)		211,568	-	211,568	195,588	-	195,588		
043	გადახდილი დავიდეები		-	-	-	-	-	-		
044	გადახდილი დავიდეები დავიდეებიდან ნაწილი		-	-	-	-	-	-		
045	გადახდილი დავიდეები დავიდეებიდან ნაწილი		-	-	-	-	-	-		
046	სარეზერვო ფონდი		(211,568)	-	(211,568)	(195,588)	-	(195,588)		
047	წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		2,918,880	(2,803)	2,916,077	65,663	7,480	73,144		
048	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/ (შემცირება)									

049	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის	1,465,018	12,004	1,477,022	1,398,474	4,524	1,402,998
050	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები საღარიბო და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	1,465,018	12,004	1,477,022	1,398,474	4,524	1,402,998
051	ხაზინის საკვალუკო ანგარიში	-	-	-	-	-	-
052	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-
053	კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)	-	-	-	-	-	-
054	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს მათ შორის	4,384,848	9,202	4,394,050	1,465,018	12,004	1,477,022
055	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები საღარიბო და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	4,384,848	9,202	4,394,050	1,465,018	12,004	1,477,022
056	ხაზინის საკვალუკო ანგარიში	-	-	-	-	-	0
057	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-

* ფორმა ივსება ერთეულის მიერ, რომელიც აბორცირებს ფულადი სახსრების მართვას და კონტროლს

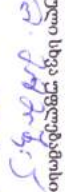
** მითითებულ შენიშვნებში აღსანიშნავია ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება							საანგარიშგებო პერიოდი	
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	ქნიშვნა	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტრი/დეფიციტი	არასამოუხაძტო სახსრები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		
001	საწყისი ნამთი		-		68,243,419	12,004		68,255,424
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	-		-	-		-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	-		-	-		-
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნამთი		-		68,243,419	12,004		68,255,424
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება								
005	დამფუძნებლების შენატანები		-		-	-		-
006	პერიოდის ნამეტრი/დეფიციტი		-		12,680,976	(253,301)		12,427,675
007	მესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-		-	-		-
008	საბოლოო ნამთი		0		80,924,395	(241,296)		80,683,099

							წინა საანგარიშგებო პერიოდი	
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	ქნიშვნა	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტრი/დეფიციტი	არასამოუხაძტო სახსრები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		
001	საწყისი ნამთი		-		55,415,492	1,996		55,417,488
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	-		15,570,137	1,635		15,571,771
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	-		(1,067,687)	777		(1,066,910)
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნამთი		-		69,917,942	4,407		69,922,349
	წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება				(1,674,522)	7,597		(1,666,925)
005	დამფუძნებლების შენატანები		-		-	-		-
006	პერიოდის ნამეტრი/დეფიციტი		-		(1,674,522)	7,597		(1,666,925)
007	მესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-		-	-		-
008	საბოლოო ნამთი		0		68,243,419	12,004		68,255,424

* მითითებული შენიშვნები არსებობს, კწმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების მექანიზმთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

მიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (სამოლო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		13,975,100	13,975,100	14,301,908	102%
002	გრანტები		7,404,522	7,404,522	7,988,792	108%
003	სხვა შემოსავლები		2,406,000	2,406,000	2,468,276	103%
004	არაფინანსური აქტივების კლება		1,080,000	1,080,000	1,293,283	120%
005	ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	0%
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	0%
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		24,865,622	24,865,622	26,052,259	433%
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		7,077,127	7,077,127	7,037,245	99%
009	საქონელი და მომსახურება		3,032,957	3,032,957	2,857,070	94%
010	პროცენტი		119,300	119,300	109,051	91%
011	სუბსიდიები		500,000	500,000	494,598	99%
012	გრანტები		58,600	58,600	58,600	100%
013	სოციალური დახმარება		1,130,700	1,130,700	1,100,747	97%
014	სხვა ხარჯები		365,579	365,579	343,830	94%
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		13,766,645	13,766,645	10,904,204	79%
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	0%
017	ვალდებულებების კლება		214,100	214,100	211,568	99%
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		26,265,008	26,265,008	23,116,913	88%
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21	-	-	4,384,848	521%

* მითითებულ შემთხვევაში აღისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

მიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ექვივალენტები			
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში 1-11-0000			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის:	4,394,050	1,477,022
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები	4,384,848	1,465,018
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები	9,202	12,004
070	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	ფულადი სახსრები საღაროში ეროვნულ ვალუტაში * 1-11-1100	-	-
090	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში * 1-11-2100	-	-
100	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში 1-11-1000	4,394,050	1,477,022
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
110	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
120	ფულადი სახსრები საღაროში უცხოურ ვალუტაში * 1-11-1200	-	-
130	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში * 1-11-2420	-	-
სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
ფულადი სახსრების ექვივალენტები			
140	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
150	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
160	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
170	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
180	სულ ფულადი სახსრების ექვივალენტები	4,394,050	1,477,022
190	სულ ფულადი სახსრები და ექვივალენტები		

* აისახება ორგანიზაციების ანგარიშგებებში ფულად სახსრებად ასახული თანხები

შენიშვნა N2: მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები						
ინის პი	დასახელება	საბალანსო მონაცემები				
		მოთხოვნი საბალანსო ლირებულა	აქტივების ფარული/საქვო მოთხოვნების ანარიზები	საბალანსო ლირებულა	მოთხოვნი საბალანსო ლირებულა	საბალანსო ლირებულა
0	მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
10	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-
20	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი 1-12-2000	-	-	-	-	-
30	ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი 1-12-3000	-	-	-	-	-
40	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა 1-12-4000	-	-	-	-	-
50	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები 1-12-9000	-	-	-	-	-
60	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
70	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	-	-	-	-	-
80	საბაზო ოპერაციებიდან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-1000	-	-	-	-	-
90	გადასახდელიდან მისაღები თანხები *1-13-2000	-	-	-	-	-
100	საშემოსულო გადასახადი 1-13-2100	-	-	-	-	-
110	მოგების გადასახადი 1-13-2200	-	-	-	-	-
120	ქირების გადასახადი 1-13-2300	-	-	-	-	-
130	დღა 1-13-2400	-	-	-	-	-
140	საქონლი გადასახადი 1-13-2500	-	-	-	-	-
150	იმპორტის გადასახადი 1-13-2600	-	-	-	-	-
160	სხვა გადასახადები 1-13-2700	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საბაზო სესხში 1-13-3000	3,000	-	3,000	-	-
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პრივეტიზაციით და გარემოებით 1-13-4000	-	-	-	-	-
190	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000	70,874	-	70,874	-	-
200	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-6000	-	-	-	-	-
210	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ 1-13-7000	-	-	-	-	-
220	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გაყიდვით (გაყიდვით) 1-13-8000	-	-	-	-	-
230	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაგაყიდვითი ოპერაციებიდან მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები 1-13-9000	-	-	-	-	-
240	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	73,874	-	73,874	-	-

შენიშვნა N2: მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები					
ქონის პი	დასახელება	მილიანი საბალანსო ღირებულება			
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
მიმდინარე ინვესტიციები					0
10	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-
20	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-
30	ფინანსური თვარედან მსაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-
40	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-
50	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-
60	სულ მიმდინარე ინვესტიციები				
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები **					0
სახაზინო ოპერაციებიდან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული					
170	დავალიანებები	-	-	-	-
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-
190	სამომავლო გადასახადი	-	-	-	-
200	მოგების გადასახადი	-	-	-	-
210	ქირების გადასახადი	-	-	-	-
220	დავალი	-	-	-	-
230	სააქციო გადასახადი	-	-	-	-
240	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-
250	სხვა გადასახადები	-	-	-	-
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საეკსპო სესხში 1-13-3000	-	1,432,042	1,429,042	3,000
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული	-	-	-	-
180	პროცენტებით და ჯარიმებით 1-13-4000	-	-	-	-
190	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000	-	281,552	210,678	70,874
200	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-6000	-	-	-	-
210	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ 1-13-7000	-	-	-	-
220	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით) 1-13-8000	-	-	-	-
230	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9000	-	-	-	-
240	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცემით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-13-9500	-	1,713,594	1,639,720	73,874

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები						
ორნის ჯი	დასახელება	აგუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საგეგმო მოთხოვნების ანარიცხები				
		საანგარიშგებო პერიოდის ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი/საგეგმო უძემდო მოთხოვნების ზარალი	უპაუტარებით წარმოქმნილი შემოსავალი	აქტივების რეკლასიფიცირების ას მიღებული ან ანუღიარებული	საანგარიშგებო პერიოდის ნაშთი
მიმდინარე ინვესტიციები						
10	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-
20	გრძელვადიანი სესხები მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
30	ფინანსური თვარდანი მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
40	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-
50	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
60	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები						
საბაზითი იმერციებიდან დაკავშირებული მოკლევადიანი დებიტორული						
170	დავალიანებები					
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები					
190	სამშენსაველო გადასახადი					
200	მოგების გადასახადი					
210	ქონების გადასახადი					
220	დავალი					
230	სააქციო გადასახადი					
240	იმპორტის გადასახადი					
250	სხვა გადასახადები					
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საშენსო სესხები 1-13-3000					
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული					
180	პროცენტებით და ჯარიმებით 1-13-4000					
190	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000					
200	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე)					
210	ფინანსური დავალიანებები 1-13-6000					
220	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშგებულის					
230	პროცენტების მიმართ 1-13-7000					
240	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გაცვლით					
250	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-8000					
260	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9000					
270	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9500					
280	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები					

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
 ა) მიმდინარე ინვესტიციები განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის და წინა საანგარიშგებო პერიოდის ანგარიშგების თარიღის მდგრადობით
 ბ)

შენიშვნა N3 მატერიალური მარაგები

ორის დი	დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		წინა საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	
		ლირებულა *	აგუმულირებული ლირებულების შემცირება	საბალანსო ლირებულა	აგუმულირებული ი ლირებულების შემცირება
0	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-
010	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	1,557,607	-	1,557,607	215,009
020	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	158,041	-	158,041	105,187
030	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	1,399,566	-	1,399,566	109,822
060	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-
090	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-
100	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-
110	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-
120	სულ	1,557,607	-	1,557,607	215,009

მიღება

აქონის კოდი	მატერიალური მარაგების ლირებულა *	საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი		წინა საანგარიშებო პერიოდის ავანსების შემცირებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	განტებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლები თ***	სხვა მდებარეობით ***
		ლირებულა	აგუმულირებული ლირებულების შემცირება								
010	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	215,009	-	-	-	1,981,200	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	105,187	-	-	-	17,567	-	-	-	-	-
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	109,822	-	-	-	1,963,633	-	-	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	215,009	-	-	-	1,981,200	-	-	-	-	-

მატერიალური მარაგების ლირებულების შემცირება

აქონის კოდი	დასახელება	საწყისი ნაშთი	წლის ლირებულების შემცირების ხარჯები ****	წლის ლირებულების შემცირების უკუგაბრუნებით შემოსავალი *****	გასვლისას აწეულირებული	მიღებული აკუმულირებული ი ლირებულების შემცირება	რეკლამაციური ზისას მიღებული ან აწეულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი
010	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	-	-	-	-	-	-	-
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	-	-	-	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	0	-	-	-	-	-	-

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები*			
კოდის იდი	დასახელება*	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	წინასწარი გადახდები 1-15-1000	255,143	164,017
020	წინასწარი გადახდები საქონელი 1-15-1100	-	-
030	წინასწარი გადახდები მომსახურება 1-15-1100	90,073	164,017
040	წინასწარი გადახდები არაფინანსური აქტივებისათვის 1-15-1200	165,069	-
050	წინასწარ გადახდილი სხვა ხარჯები 1-15-1300	-	-
060	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით 1-15-2000	-	-
070	ბარტყრული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-15-3000	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-15-4000	-	-
090	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით 1-15-5000	255,143	164,017
090	სულ		

* აისახება 1-15-0000 ანგარიშებზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები სააღრიცხვო პოლიტიკები:

დასახელება	საანგარიშო პერიოდის საბოლოო ნაშთი					წინა საანგარიშო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				
	ლირებულა *	დაგროვილი ცვლილება	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ლირებულა	საბალანსო ლირებულა	ლირებულა *	დაგროვილი ცვლილება	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ლირებულა	საბალანსო ლირებულა
ნობა-ნაგებობები საკუთარი მოზრებისათვის	77,084,922	2,348,865	-	74,740,057	-	66,494,275	-	-	66,494,275	-
მისამართი 1-22-1000	118,123	1,431	-	116,692	-	118,123	-	-	118,123	-
საქონლები სახლი 1-22-1100	13,793,925	165,110	-	13,628,815	-	11,044,041	-	-	11,044,041	-
საქონლები სახლი 1-22-1200	62,928,289	2,182,324	-	60,745,965	-	55,083,526	-	-	55,083,526	-
სხვა ნაგებობები 1-22-1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-1400	248,585	-	-	248,585	-	248,585	-	-	248,585	-
მისამართი 1-22-1500	1,356,804	125,776	-	1,231,027	-	924,408	-	-	924,408	-
მისამართი 1-22-2000	315,063	53,578	-	261,485	-	301,591	-	-	301,591	-
საგარეო მოედნები 1-22-2100	1,041,741	77,198	-	964,543	-	622,817	-	-	622,817	-
სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	1,022,401	68,330	-	954,071	-	619,673	-	-	619,673	-
საინჟინერო, კომპიუტერული, სახლი-კომპიუტერი და სხვა დანადგარები, ავტო	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	19,340	3,868	-	15,472	-	3,144	-	-	3,144	-
სამშენი იარაღის ხის ბრუნები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამშენი იარაღის ხის ბრუნები 1-22-2300	21,678	-	-	21,678	-	21,678	-	-	21,678	-
სამშენი იარაღის ხის ბრუნები 1-22-3000	78,467,404	2,474,641	-	75,992,763	-	67,440,361	-	-	67,440,361	-
სულ										

დასახელება *	მიღება					გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული				
	საანგარიშო პერიოდის საწყისი ნაშთი	წინა საანგარიშო პერიოდის შემოსავლები	მომდინარე პერიოდის შემოსავლები	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული
გერბი-ნაგებობები საკუთარი მოზრებისათვის	66,494,275	164,017	10,430,630	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-1000	118,123	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საქონლები სახლი 1-22-1100	11,044,041	-	2,749,884	-	-	-	-	-	-	-
საქონლები სახლი 1-22-1200	55,083,526	164,017	7,680,746	-	-	-	-	-	-	-
სხვა ნაგებობები 1-22-1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-1400	248,585	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-1500	924,408	-	400,717	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-2000	301,591	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საგარეო მოედნები 1-22-2100	622,817	-	400,717	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	619,673	-	384,521	-	-	-	-	-	-	-
საინჟინერო, კომპიუტერული, სახლი-კომპიუტერი და სხვა დანადგარები, ავტო	3,144	-	16,196	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამშენი იარაღის ხის ბრუნები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამშენი იარაღის ხის ბრუნები 1-22-3000	21,678	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სულ	67,440,361	164,017	10,831,347	-	-	-	-	-	-	-

დასახელება	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული					გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული				
	საანგარიშო პერიოდის საწყისი ნაშთი	წინა საანგარიშო პერიოდის შემოსავლები	მომდინარე პერიოდის შემოსავლები	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული
გერბი-ნაგებობები საკუთარი მოზრებისათვის	-	2,348,865	-	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-1000	-	1,431	-	-	-	-	-	-	-	-
საქონლები სახლი 1-22-1100	-	165,110	-	-	-	-	-	-	-	-
საქონლები სახლი 1-22-1200	-	2,182,324	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა ნაგებობები 1-22-1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-1500	-	125,776	-	-	-	-	-	-	-	-
მისამართი 1-22-2000	-	53,578	-	-	-	-	-	-	-	-
საგარეო მოედნები 1-22-2100	-	77,198	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	-	68,330	-	-	-	-	-	-	-	-
საინჟინერო, კომპიუტერული, სახლი-კომპიუტერი და სხვა დანადგარები, ავტო	-	3,868	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამშენი იარაღის ხის ბრუნები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამშენი იარაღის ხის ბრუნები 1-22-3000	-	2,474,641	-	-	-	-	-	-	-	-
სულ	-	2,474,641	-	-	-	-	-	-	-	-

[illegible]

საანგარიშგებო წელი									
წი	ვალდებულებები	საწყისი ნაშთი	ზრდა		კლება		საბოლოო ნაშთი	სხვა *	სხვა *
			საკაპო	სხვა *	საკაპო	სხვა *			
1	მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები 2-10-0000	211,568	-	211,568	211,568	-	211,568	-	211,568
	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით 2-12-1100	211,568	-	211,568	211,568	-	211,568	-	211,568
	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნულ ვალუტაში 2-12-1110	211,568	-	211,568	211,568	-	211,568	-	211,568
	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში 2-12-1120	-	-	-	-	-	-	-	-
	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით 2-12-1200	0	0	-	-	-	0	-	0
	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნულ ვალუტაში 2-12-1210	-	-	-	-	-	-	-	0
	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში 2-12-1220	-	-	-	-	-	-	-	-
	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით 2-11-1000	-	-	-	-	-	-	-	-
	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები, ეროვნულ ვალუტაში 2-11-1000	-	-	-	-	-	-	-	-
	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში 2-11-2000	-	-	-	-	-	-	-	0
	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მომდინარე ნაწილი 2-12-2000	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მომდინარე ნაწილი, ეროვნულ ვალუტაში 2-12-2110	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მომდინარე ნაწილი, უცხოურ ვალუტაში 2-12-2210	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მომდინარე ნაწილი 2-12-2000	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მომდინარე ნაწილი 2-12-2120	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მომდინარე ნაწილი, ეროვნულ ვალუტაში 2-12-2220	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მომდინარე ნაწილი, უცხოურ ვალუტაში 2-12-2270	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მომდინარე ნაწილი 2-20-0000	860,160	-	-	-	-	860,160	-	648,592
	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-1000	860,160	-	-	-	-	860,160	-	648,592
	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები, ეროვნულ ვალუტაში 2-22-1100	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები, უცხოურ ვალუტაში 2-22-1200	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-2000	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-2100	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები, ეროვნულ ვალუტაში 2-22-2200	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები, უცხოურ ვალუტაში 2-22-2270	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები 2-21-0000	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები, ეროვნულ ვალუტაში 2-21-1000	-	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები, უცხოურ ვალუტაში 2-21-2000	-	-	-	-	-	-	-	-

წი	სასესხო ხელშეკრულებების დასახელება	სესხის პროცენტი%	საბოლოო დაფარვის თარიღი	სესხის აღწერილობა
1				

შენიშვნა N14 შემოსავლები გადასახადებიდან გრანტებიდან და სხვა

N14ს			
საგადასახადო შემოსავლები *			
იხის კო	დასახელება	სამწარმოებო გერიოდის ბრუნვა	თანა სამწარმოებო გერიოდის ბრუნვა
0	ფინანსური პირებისგან შემოსავლი გადასახდი 4.11-10000	-	-
0	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახდი 4.11-2000	-	-
0	ქონების გადასახდი 4.12-0000	5,830,395	6,019,234
0	დღე 4.13-0000	8,471,514	6,327,101
0	გაყიდვი 4.14-0000	-	-
0	სამართო და იმპორტის მოსაკრებლები 4.15-0000	-	-
0	სხვა საგადასახდი შემოსავლები 4.16-0000	-	-
0	სულ	14,301,908	12,346,335

N14 გ შემოსავლები გრანტებით									
სამწარმოებო გერიოდის ბრუნვა									
იხის კო	დასახელება	სამოუქმეტო სახსრები		არასამოუქმეტო სახსრები		სულ		წინა საწარმოებო გერიოდის ბრუნვა	
		მიმდინარე	კაპიტალური	მიმდინარე	კაპიტალური	მიმდინარე	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური
0	გეგმიური ფორმით 4.31-0000	319,439	6,971,165	7,290,604	-	-	-	323,623	9,669,497
10	უცხო სახელმწიფოთა მიჯნობებიდან მიღებული 4.31-1100	80	-	80	-	-	10	-	-
10	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული 4.31-1200	-	-	-	-	-	-	-	-
10	სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4.31-1300	319,359	6,971,165	7,290,524	-	-	-	323,613	9,669,497
10	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4.31-1310	-	-	-	-	-	-	-	-
20	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4.31-1320	319,359	6,971,165	7,290,524	-	-	-	323,613	9,669,497
70	საქართველო ფორმით 4.32-0000	1,981,200	31,389	2,012,589	-	-	-	-	-
10	უცხო სახელმწიფოთა მიჯნობებიდან მიღებული 4.32-1100	6,229	8,888	15,117	-	-	-	-	-
30	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული 4.32-1200	1,974,971	22,501	1,997,472	-	-	-	-	-
30	სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4.32-1300	7,400	5,831	13,231	-	-	-	-	-
10	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4.32-1310	-	-	-	-	-	-	-	-
20	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4.32-1320	1,967,571	16,670	1,984,241	-	-	-	-	-
30	სულ	2,300,639	7,002,554	9,303,193	-	-	-	323,623	9,669,497

N14 გ სხვა ობიექტებიდან შემოსავლები					
სამწარმოებო გერიოდის ბრუნვა					
იხის კო	დასახელება	სამოუქმეტო სახსრები		არასამოუქმეტო სახსრები	
		მიმდინარე	სულ	მიმდინარე	სულ
10	შემოსავლები სამეცნიერო, ჯანდაცო და სოფლის მეურნეობის დარგებისგან 4.44-0000	1,432,042	1,432,042	-	1,468,527
20	შემოსავლები გარე ტრანსპორტიდან, რომლებიც სხვაგან არ არის აღსანიშნავი 4.45-0000	117,985	7,896	125,881	107,855
30	შემოსავლები მიმდინარე გარე ტრანსპორტიდან, რომლებიც სხვაგან არ არის აღსანიშნავი 4.45-1000	117,695	7,896	125,591	107,855
40	შემოსავლები კაპიტალური გარე ტრანსპორტიდან, რომლებიც სხვაგან არ არის აღსანიშნავი 4.45-2000	290	-	290	-
50	შემოსავლები შიდა ტრანსპორტიდან 4.50-0000	-	-	-	-
60	შემოსავლები შიდა მიმდინარე ტრანსპორტიდან 4.52-0000	-	-	-	-
70	შემოსავლები შიდა კაპიტალური ტრანსპორტიდან 4.51-0000	-	-	-	-
80	სულ	1,550,027	7,896	1,557,913	1,576,382

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
1) საგადასახადო შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით.
2)

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან					
დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა	
	სამიუჯებო სახსრები	არასამიუჯებო სახსრები	სულ		
შემოსავლები საკუთრებიდან 4-41-0000	710,860	-	710,860	662,193	
საპროცენტო შემოსავლები 4-41-1000	193,013	-	193,013	62,816	
დივიდენდებიდან შემოსავლები 4-41-2000	-	-	-	-	
რენტებიდან შემოსავლები 4-41-3000	517,847	-	517,847	599,377	
შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან 4-42-0000	426,216	67,331	493,547	203,600	
საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები 4-42-1000	-	-	-	-	
მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები 4-42-1000	426,216	67,331	493,547	203,600	
სხვა	-	-	-	-	
სულ	1,137,076	67,331	1,204,407	865,793	

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი				
დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი 4 43-0000	1,293,283	-	1,293,283	192,593
ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	1,293,283	-	1,293,283	192,593
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

1)

შენიშვნა N15ა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან მიღებული მოგება/(ზარალისა)

შენიშვნა N16 საექსპლუატაციო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები და უკუგაბრუნების შემცირების ხარჯები							
რეკონსტრუქციის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ			
საექსპლუატაციო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები							
უკუგაბრუნების შემცირების ხარჯები 4-90-0000							
010	საექსპლუატაციო მოთხოვნების ანაზღაურების შემცირების ხარჯები	-	-	-	0		
020	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-	0		
030	შემოსავლების გაზრდის ხარჯები	-	-	-	0		
040	საინვესტიციო კონსტრუქციების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	0		
050	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	0		
060	შეღვათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	0		
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	0		
080	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	0		
090	სულ საექსპლუატაციო მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-	0		
საექსპლუატაციო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები 5-90-0000							
100	საექსპლუატაციო მოთხოვნების ხარჯები 5-91-0000	-	-	-	0		
110	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები 5-92-0000	-	-	-	0		
120	პირდაპირი აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-93-0000	-	-	-	0		
130	საინვესტიციო კონსტრუქციების გაუფასურების ხარჯები 5-94-0000	-	-	-	0		
140	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-95-0000	-	-	-	0		
150	შეღვათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-96-0000	-	-	-	0		
160	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-97-0000	-	-	-	0		
170	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-98-0000	-	-	-	60978		
180	სულ საექსპლუატაციო მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-	60978		

საღირებვო პოლიტიკები:

1)

[illegible][illegible]

զանգվածներ	N17 ճ		Բոլոր կապերով ձգողական ծնողները
	կապերով լինողները	սոսակապերով լինողները	
չգրված կապերով ձգողականները 5-33-0000	357,101	-	357,101
նկարագրող կապերով ձգողականները 5-33-1000	357,101	-	357,101
նկարագրող ձգողականները 5-33-2000	-	-	-
չգրված ձգողականները 5-34-0000	-	-	-
նկարագրող կապերով ձգողականները 5-34-1000	-	-	-
նկարագրող կապերով ձգողականները 5-34-2000	-	-	-
չգրված կապերով ձգողականները 5-34-3000	79,979	-	79,979
չգրված կապերով ձգողականները 5-34-4000	437,080	-	437,080
ԸՆԴՀԱՆ ԸՆԴՀԱՆ	357,101	79,979	6,132,042
ԸՆԴՀԱՆ ԸՆԴՀԱՆ	437,080	79,979	6,132,042

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან *				
იქონის ოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-	-
030	ქონების გადასახადი	5,830,395	6,019,234	
040	დღგ	8,471,514	6,327,101	
050	აქციზი	-	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-	-
080	სულ	14,301,908	12,346,335	

იხილეთ შესაბამისი ერთეულების მიერ

შენიშვნა N20 საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება წამეტთან/(დეფიციტთან) *						
როქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			სულ	
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	საბიუჯეტო სახსრები		
010	ნამეტ/დეფიციტი (+/-)	-	-	-	12,427,675	
არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)						
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+)	-	0	0	(83,962)	
030	ცვლია (+)	-	0	0	2,474,641	
040	ამორტიზაცია (+)	-	0	0	2,151	
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საქვო მოთხოვნების ხარ	-	0	0	-	
060	გრძელტოროლი დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	0	59,631	
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	0	-	
080	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	0	698,188	
090	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საქვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგაბრუნებით	-	0	0	-	
100	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/	-	0	0	(1,293,283)	
110	ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	0	0	-	
120	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	0	(73,874)	
130	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	0	(165,069)	
140	სხვა არაფულადი აქტივებით ზრდა/კლება (+/-)	-	0	0	(1,374,277)	
150	გადახდილი პროცენტი (-) ***	-	0	0	(109,051)	
160	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) ****	-	0	0	193,013	
170	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	-	-	0	12,755,783	
როქონის						
კოდი	დასახელება	წმინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			სულ	
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო	საბიუჯეტო სახსრები		
010	ნამეტ/დეფიციტი (+/-)	-	-	-	(1,661,458)	
არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)						
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+)	-	-	-	69,569	
030	ცვლია (+)	-	-	-	2,722,090	
040	ამორტიზაცია (+)	-	-	-	-	
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საქვო მოთხოვნების ხარ	-	-	-	-	
060	გრძელტოროლი დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-	-	
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-	-	
080	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-	-	
090	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საქვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგაბრუნებით	-	-	-	-	
100	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/	-	-	-	(192,593)	
110	ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	-	-	-	
120	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-	-	
130	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-	-	
140	სხვა არაფულადი აქტივებით ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-	-	
150	გადახდილი პროცენტი (-) ***	-	-	-	(132,385)	
160	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) ****	-	-	-	62,816	
170	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	-	-	-	2,529,497	

სტრუქტურის კოდი	შენიშვნა 21 ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეგროვება (შედარება)					
	ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება			ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შედეგად(შედარება)
	დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
ბიუჯეტის შემოსულობები						
010	ბიუჯეტის შემოსავლები	24,758,976	24,978,867	-	-	-
020	გადასახადები	14,301,908	14,301,908	-	-	-
030	გრანტები	7,988,792	7,988,792	-	-	-
040	სხვა შემოსავლები	2,468,276	2,688,167	-	-	-
050	არაფინანსური აქტივების შექცევა	1,293,283	-	1,293,283	-	-
060	ფინანსური აქტივების შექცევა	-	-	-	-	-
070	ვალდებულებების ზრდა	-	-	-	-	-
080	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	26,052,259	-	-	-	-
ბიუჯეტის გადასახდელები						
090	შრომის ანაზღაურება	7,037,245	1,924,700	-	-	-
100	საქონელი და მომსახურება	2,857,070	1,487,558	-	-	-
110	პროცენტი	109,051	109,051	-	-	-
120	სუბსიდიები	494,598	7,257,476	-	-	-
130	გრანტები	58,600	-	-	-	-
140	სოციალური დახმარება	1,100,747	1,100,359	-	-	-
150	სხვა ხარჯები	343,830	343,940	-	-	-
160	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,904,204	-	10,921,420	-	-
170	ფინანსური აქტივების ზრდა	-	-	-	-	-
180	ვალდებულებების (ვალის) შემცირება	211,568	-	-	211,568	-
190	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები	23,116,913	-	-	-	-
200	ბიუჯეტის ნაშთი**	4,384,848	-	-	-	-
210	ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	-	-	-	-	4,384,848
220	ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი	-	-	-	-	4,384,848
230	წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით	-	12,755,783	(9,628,137)	(211,568)	-
240	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)**	-	-	-	2,916,077	2,917,028

* იესება მხოლოდ იმ ერთეულების მიერ, რომლებიც აკონტროლებენ ფულად სახსრებს

** ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშში ბიუჯეტის ნაშთისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ჯამი ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრებისა და ფულადი სახსრების

* აღნიშნული ტოლია ფინანსური აქტივების ზრდას გამოკლებული ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

ბიუჯეტის ფაქტობრივი საოპერაციო ნაშთისა და საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების შეგროვება (შედარება)

ბიუჯეტის საერთო (მთლიანი) ნაშთი	XXX
არაფინანსური აქტივების ზრდა/(შემცირება)	XXX
ბიუჯეტის საოპერაციო ნაშთი	XXX
განსხვავებები საფუძვლების (შეთიშვების) მიხედვით	XXX
განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით	XXX
განსხვავებები ერთეულების მიხედვით	XXX
განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით	XXX
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	XXX

სტრუქტურის კოდი	ფაქტობრივი თანხა შესადარის საფუძველზე ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიხედვით	საოპერაციო საქმიანობა	საინვესტიციო საქმიანობა	ფინანსური საქმიანობა
010	განსხვავებები საფუძვლების (შეთიშვების) მიხედვით			
020	განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით			
030	განსხვავებები ერთეულების მიხედვით			
040	განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით			
050	ფაქტობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში			

კასპის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

შენიშვნა 1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის №24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის,, შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის 289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის №99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე ,,
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“ და შემდეგი საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე:

- სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;
- სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;
- სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
- სსბასს 5 – ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;
- სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან
- სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები
- სსბასს 13 – იჯარა;
- სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
- სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
- სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;
- სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
- სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება
- სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
- სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე და გარდამავალი ეტაპის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტს არ გამოუყენებია.

ანგარიშგების თაღირისთვის მუნიციპალიტეტში და კონტროლირებულ ერთეულებში (მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ ა(ა)იპ-ებში) დასრულებული იყო ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის კანონმდებლობით განსაზღვრული სავალდებულო ინვენტარიზაცია.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაცია:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა ერთეულმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- გ) ინფორმაცია, რომლის საფუძველზეც შეიძლება შეფასდეს მუნიციპალიტეტის ქმედუნარიანობა, დააფინანსოს თავისი საქმიანობები და შეასრულოს დაკისრებული პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები;
- დ) ინფორმაცია, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- ე) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:

- კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
- მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

მუნიციპალიტეტის მიერ, რომლებიც იმყოფება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდზე გადასვლის პროცესში და პირველად გამოიყენებს სსბასს, მომზადებულია სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად გარდამავალი პერიოდის სსბასს-ის შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგება უმეტესწილად დაცულია სტანდარტების დებულებები. ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (I შ შ) საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის და ფინანსური ანგარიშგების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის წარდგენილი. სსბასს განსაზღვრული ყველა მიზანი მიღწევა არ არის სავალდებულო, რადგან მუნიციპალიტეტის მიზანს არ წარმოადგენს და არ არის ორიენტირებული მოგების მიღებაზე - კანონმდებლობით ის პასუხისმგებელია საზოგადოებისთვის მომსახურების უსასყიდლოდ მიწოდებაზე, როგორც ეს პროგრამული ბიუჯეტით არის განსაზღვრული. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია, იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს.

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის მოთხოვნების გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს და

დადგენილია სსბასს საფუძველზე მომზადებულ შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის დოკუმენტით. მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა ასახავს იმ სპეციფიკურ საკითხებს, რომელიც არ რეგულირდება საქართველოს საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის მარეგულირებელი მეთოდოლოგიით და სსბასს (I შ მ)-ით და იწვევს მათი მოთხოვნებიდან გადახრას, ან მეთოდოლოგია და სტანდარტები იძლევა არჩევანის უფლებას.

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე -მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლირებული ერთეული არ გამოირიცხება კონსოლიდაციიდან იმ მიზეზით, რომ მისი საქმიანობები განსხვავდება ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულების საქმიანობისაგან (საქონლისა და მომსახურების ეკონომიკურად მნიშვნელოვანი ფასებით ახდენს მიწოდებას მაშინ როდესაც ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულები უსასყიდლოდ ან/და ეკონომიკურად უმნიშვნელო ფასებით და ა.შ); კონსოლიდირებული და ა(ა)იპ-ების ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკით, რომელიც სამოქმედოდ მიღებულია მუნიციპალიტეტის მიერ. ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების ყველა კრიტერიუმი, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა. სსბასს მოთხოვნების გათვალისწინებით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და ინფორმაცია, საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური მუხლების მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშო წლის საწყის თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების თარიღს შორის მომხდარი ყველა ეკონომიკური მოვლენა, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულ სსბასს საფუძველზე მომზადებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. სამუშაო ანგარიშების გეგმის სტრუქტურა ასევე ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს. ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადაიხურება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და

შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე - მომდევნო საბიუჯეტო წელს გამოყოფილი რესურსებით განაგრძობს ფუნქციების შესრულებას და პროგნოზირებად მომავალში არ იგეგმება რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები ან არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე. არსებითობის შეფასება ხდება შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელსაც ძირითადად განსაზღვრავს პროგრამული ბიუჯეტის მოთხოვნები, საბიუჯეტო კანონმდებლობა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- დ) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ე) განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია, მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი ყველა რიცხობრივი მონაცემის შესაბამისად, გარდა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნისა (შენიშვნა №20). **სსბასს 1** თანახმად: როდესაც იცვლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკაცია, უნდა მოხდეს შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია. შეუძლებელი მოთხოვნის შესრულება შეუძლებლად მიიჩნევა მაშინ, როდესაც ერთეულს არ შეუძლია მისი დაკმაყოფილება, ყველა გონივრული მცდელობის მიუხედავად. როდესაც შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაციის განხორციელება შეუძლებელია, ერთეულმა განმარტებით შენიშვნებში უნდა ახსნას:

- (ა) თანხების რეკლასიფიკაციის განუხორციელებლობის უშუალო მიზეზი; და
- (ბ) იმ შესწორებების ხასიათი, რომლებიც საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ მოხდებოდა თანხების რეკლასიფიკაცია.

სსბასს ეს რეკომენდაცია გათვალისწინებულია: - მუნიციპალიტეტის ბუღალტრული აღრიცხვის ადრინდელი საფუძველით. გასულ წლებში ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებდა არასრული დარიცხვის მეთოდით და არ აღრიცხავდა ბიუჯეტის შემოსავლებს და ფულად სახსრებს. ბიუჯეტის შემოსულობების

და გადასახდელების მოძრაობის ანგარიშგება მზადდებოდა საკასო მეთოდით ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების კრილში, რომელიც შესაბამისობაშია ფულადი სახსრების პირდაპირი მეთოდით ანგარიშგებასთან, ხოლო სსბასს პირველად გამოყენების შემთხვევაში, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაზე შენიშვნა №20 სახით განმარტებითი შენიშვნის მომზადება მოითხოვს არაპირდაპირი მეთოდის გამოყენებას, რისთვის აუცილებელია წინა საანგარიშო პერიოდში აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებზე, ასევე ხარჯებზე და შემოსავლებზე სრული დარიცხვის ინფორმაციის მომზადება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია, გამონაკლისის სახით მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება); შესაბამისად მოხდა წინა წლის შემოსავლების რეკლასიფიცირება დარიცხული შემოსავლების სახით, რაც წარმოდგენილია ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და გაანგარიშებულია ნამეტი და დეფიციტი სსბასს მიხედვით. მიუხედავად ამისა, 2021 წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, საოპერაციო საქმიანობით ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისთვის, ვერ მოხერხდა არაპირდაპირი მეთოდით წინა წლის ფინანსური შედეგების კორექტირებების მაჩვენებლების იმგვარად შეგროვება, რაც მუნიციპალიტეტს მისცემდა რეკლასიფიკაციის საშუალებას და ასევე ინფორმაციის ხელახლა შექმნაც შეუძლებელი იყო. არც ინსტრუქციით დამტკიცებული ანგარიშგების ფორმების მონაცემები იძლევა მაკორიკტირებელ სრულ მაჩვენებლებს. შედეგად შეუძლებელია შენიშვნა №20 მიზნებისთვის გასული საანგარიშო წლის მონაცემების შგროვება. ასევე ანგარიშგების ფორმები არ ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების კლასიფიცირებას წყაროების მიხედვით - საბიუჯეტო და საკუთარი სახსრების სახით, ამდენად შენიშვნა №20 - წმინდა ფულადი სახსრების ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, მომზადებულია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით. საკუთარი სახსრები მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო შემოსავლებთან მიმართებაში 2%-ს არ აღემატება, შესაბამისად ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, საკუთარი სახსრების სახით ფულადი ნაკადების განცალკევებლად წარდგენას არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია, გარდა გამონაკლისის შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლისის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა №1 -ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით. . აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული მუხლისათვის ასახულია თანხები, რომელთა მიღება ან დაფარვა მოსალოდნელია:

(ა) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არა უმეტეს თორმეტ თვეში (მოკლევადიანი); და

(ბ) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტ თვეზე მეტი პერიოდის განმავლობაში (გრძელვადიანი).

ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, მუნიციპალიტეტის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახვას, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით,

დამატებითი მუხლებისა და სახელწოდებების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც უფრო საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძვლად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის - „**დამოუკიდებლობა** – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“, მოთხოვნები.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული. ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მონაცემების ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების მონაცემებთან შეჯერების მიზნით მომზადებულია განმარტებითი შენიშვნა №20 ცხრილის სახით, სადაც ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობების შედეგად წარმოდგენილია არაპირდაპირი მეთოდით.

– საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;

– სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორიცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება, უცხოური ვალუტის გაცვლის შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობები - აღიარებულია პირდაპირ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში მომხდარ ცვლილებად.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია წინა საანგარიშგებო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოებით. კორექტირების მაჩვენებელი

არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე. ასევე წინა საანგარიშო პერიოდში დეპოზიტებით ვალდებულების კატეგორიაში რიცხული ბიუჯეტის გარდამავალი ნაშთი რეკლასიფიცირებულია და გაზრდილია კაპიტალი ვალდებულების ანულოვრებით. გარდამავალი ნაშთი ასახულია ისე როგორც ბიუჯეტის შემოსავლების აღიარებით წარმოქმნილი გაუხარჯავი ფულადი სახსრები.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რესტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა. საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გადაანგარიშებით გასული პერიოდის საწისი ნაშთები დაზუსტებულია ..... ათასი ლარით, რაც გამოწვეულია სსბასს პირველად გამოყენებით ბუღალტრული აღრიცხვის წესების და პირობების შეცვლით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ბიუჯეტის შემოსავლების და მუნიციპალიტეტის ფულადი სახსრების დარიცხვის მეთოდით სრულად აღრიცხვასთან,

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშო პერიოდში არსებითი შეცდომები არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს. წინა საანგარიშო პერიოდის არსებითი შეცდომები ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშებით.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2021 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა 2--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხენების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასსს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ეკვივალენტებად არ აღირიცხება.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასსს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო

მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები. შესაძარი ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფიცირებულია სსბასს საფუძველზე მომზადებული ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა №3 -თან დაკავშირებით სააღრიცხო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
- ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
- დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.
- ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს. მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს, მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი ხნის ვადით ხდება მათი გამოყენება.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში

შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მარაგები არაგაცვლითი ოპერაციით მუნიციპალიტეტს საანგარიშო პერიოდში არ მიუღია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი, რაც აისახება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გასაყიდი მატერიალური მარაგების აღიარების დროს არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა №15 და შენიშვნა №17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთაგანაც დაკავშირებულია შემოსავლის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“. ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით“. კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯგუფის და კატეგორიის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს- ინდივიდუალური აღრიცხვის მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება

მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში. საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშგების თარიღისთვის 04 საცნობარო ანგარიშზე არის მატერიალური მარაგი 1557607 ლარის (ერთი მილიონ ხუთას ორმოცდა ჩვიდმეტი ათას ექვსას შვიდი ლარი).

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა 4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნებ

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან ბიუჯეტის გადასახდელების გადახდაზე მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. წინასწარ გადახდებზე მოქმედი კანონმდებლობით წარმოდგენილია გარანტიები, რაც ასახულია საცნობარო ანგარიშებზე. გარანტიის თანხების ნაშთი ანგარიშგების თარიღისთვის შეადგენს 255,1 ათ. ლარს. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია და საანგარიშო პერიოდში გადავადების შემთხვევები არ ყოფილა. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევაში ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და სავალდებულოა განმარტებით შენიშვნებში ასეთი ინფორმაციის გამჟღავნება. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით. შენიშვნა №20 -ში აღნიშნული თანხით კორექტირდება ფინანსური შედეგების მაჩვენებელი და არაპირდაპირი მეთოდით საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები. მიმდინარე აქტები წინასწარი გადახდებით არ ირიცხება ანგარიშგების თარიღისთვის. დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მათი შეფასება საიმედოობაზე, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სავალდებულო ინვენტარიზაციის ჩატარების დროს. საინვენტარიზაციო კომისიის დასკვნის საფუძველზე ხდება შეფასება რამდენად რეალურია მოთხოვნები დებიტორული დავალიანების სახით.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა 5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს გრძელვადიან სესხებს როგორც საბიუჯეტო, ისე არასაბიუჯეტო

(საკუთარი) საქმიანობის ფარგლებში ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. სესხების მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაცივმა. გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები საანგარიშო პერიოდში არ წარმოშობილა. გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით მუნიციპალიტეტის მიერ აქტივები არ გაცივმულა და ფინანსური იჯარით გაცივმული აქტები არ ერიცხება.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა №6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი საშუალებები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის

შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. არაგაცვლითი ოპერაციით ა(ა)იპ -ს ძირითადი აქტივები საანგარიშო პერიოდში არ მიუღია. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვეთის დარიცხვის მიზნით აჯგუფებს ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება აღნიშნული კრიტერიუმებით შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას უზრუნველყოფს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

თუ ძირითადი აქტივის შემადგენელი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე მოწყობილობები, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში საჭიროებენ რეგულარულ შეცვლას, რომელთა იდენტიფიცირება - აკმაყოფილებენ თუ არა აქტივების კრიტერიუმებს, არის შესაძლებელი და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ძირითადი აქტივების რომელიმე კონკრეტულ ერთეულთან ერთად, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება ძირითად აქტივებად. ამ შემთხვევაში ძირითადი აქტივების თავდაპირველი შეძენის ან მიღების დროს გაწეულ დანახარჯებს, აგრეთვე ემატება შემდგომში ამ ნაწილების და მოწყობილობების შეცვლისთვის დამატებით გაწეული დანახარჯები, კორექტირებული ამ ნაწილების და მოწყობილობების საბალანსო ღირებულებით. სააღრიცხვო პოლიტიკის ეს ცვლილება მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება პერსპექტულად. ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში

ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ექსპლოატაციაში მყოფ ცვეთად აქტივებზე ა(ა)იპ მიერ მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ცვეთის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებისთვის სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად, ის მიჩნეულია დასაშვებ საწყის ღირებულებად. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. საანგარიშო პერიოდში ა(ა)იპ-ის კუთვნილი აქტივების გაუფასურება არ მომხდარა. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უმრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციით.

მუნიციპალიტეტის მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა 8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალური აქტივი შეიძლება იყოს განთავსებული ფიზიკურ საგანში. როდესაც აქტივი მოიცავს მატერიალურის და არამატერიალურის ელემენტებს, იმის განსაზღვრისას, სსბასს 17 - ძირითადი საშუალებების - მიხედვით იქნეს განხილული თუ სსბასს 31 - არამატერიალური აქტივები, შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი ადგენს თუ რომელი ელემენტია უფრო მნიშვნელოვანი და იმის მიხედვით აღიარებს არამატერიალურ აქტივად ან ძირითად აქტივად.

არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება

მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი, თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტის სახით აღიარებულია ადრე მოქმედი მეთოდოლოგიით, რომლის საფუძველსაც წარმოადგენდა საბიუჯეტო კლასიფიკაცია და სფს -2014; შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის №289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანარხარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯების აღიარება არ მომხდარა ანგარიშგების თარიღისთვის, ვინაიდან არ იყო განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადები სსბასს მიხედვით, მათი პირველად გამოყენების გამო. აღნიშნულის გასწორება იგეგმება მომდევნო საანგარიშო წელს: განისაზღვრება სასარგებლო მომსახურების ვადა და გაიანგარიშება ყოველიური ამორტიზაციის თანხები, და არსებითობით პრინციპის შესაბამისად მოხდება დაგროვილი ამორტიზაციის და შესაბამისად ამორტიზაციის ხარჯების რეტროაქტიული ან პერსპექტიული გადაანგარიშება. ასევე იგეგმება შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივები სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს და რამდენად სამართლიანად და სანდოდ არის აღიარებული და შეფასებული ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული არამატერიალური აქტივი. შეფასების შედეგები აისახება მომდევნო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში რეტროსპექტულად ან პერსპექტიულად არსებითობის პრინციპის და შეცდომის გასწორებაზე სსბასს 3-სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები, მოთხოვნების გათვალისწინებით.

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიგებულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 13-ის - „იჯარა“- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შემენილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის 289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“. ინსტრუქციის თანახმად, ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნავარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთად/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლენში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა 13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანუღირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლისა და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. ა(ა)იპ იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან

უზრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულებელი მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმწიფოებრივ პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია ანგარიშგების თარიღისთვის ; ხოლო **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შესრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

- ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);
- ბ. კანონმდებლობა;
- გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა) , მუნიციპალიტეტის ახდენს **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

- ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება

ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება. .

მუნიციპალიტეტი **სსბასს 19** განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა 14 –თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს **სსბასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“**, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

- ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;
- ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;
- გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- ე. კაპიტალური ტრანსფერი;
- ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;
- ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;
- თ.სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;
- ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები 698.2 ათ. ლარი, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებისთვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა შენიშვნა №13 ში ასაულია ვალდებულებებში წინასწარმიღებული შემოსავლების სახით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამნაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოღინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსპას 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მქდავდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად,

ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამდავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა 15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბასს 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

- ა) მომსახურების გაწევა;
- ბ) საქონლის გაყიდვა;
- გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია

შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად ფორმდება ხელშეკრულებები მხოლოდ ადმინისტრირების მიზნებისთვის, შემოსავლის მიღებაზე უფლებების გამსაზღვრელი კი კანონმდებლობაა. თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით. ადმინისტრაციული მოსაკრებლებისთვის აღრიცხვისთვის გამოიყენება დარიცხვის მეთოდი, გარდა გარკვეული მოსაკრებლებისა, რომელთა მოცულობისა და სპეციფიკის გათვალისწინებით სსბასს პირველად გამოყენების სახით, დროებით დაშვებულია გამონაკლისები მათი საკასო მეთოდით აღრიცხვაზე (მაგ. დასუფთავების მოსაკრებელი და სხვა მოსაკრებლები, რომელთა დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვისთვის და შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტაციის და დოკუმენტბრუნვის წესების შესამუშავებლად ტარდება შესაბამისი ღონისძიებები).

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბას 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - **„შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“** მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდებზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბას 13 -იჯარა**, წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბას 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული

აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი უმეტესწილად დარიცხვის მეთოდით აღიარდება. (ან; გარდამავალ პერიოდში სრული დარიცხვის მეთოდის გამოყენება მოხდება ეტაპობრივად, გაფორმებული ხელშეკრულებების ინვეტარიზაციის და პირობების შეფასების შედეგების შესაბამისად).

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსპასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები—შენიშვნა 17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსპასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს შ 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბას კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული შრომის ანაზღაურება - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბას 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტებს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოადგენს შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით

განსაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძვლად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე

მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და

სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და

სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმში დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო

ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბას 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბას 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის

ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების

გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში

მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა 19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახდების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტან/(დეფიციტთან) - შენიშვნა 20 თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომზადებულია სსბას 2 თანახმად, პირდაპირი მეთოდით. პირდაპირი მეთოდი გულისხმობს ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მონაცემებზე ინფორმაციის წარმოდგენას საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი სახსრების ნაკადების სახით. შესადარი ინფორმაციის წარმოდგენლობაზე ინფორმაცი გამჟღავნებულია შენიშვნა №1 –ში. განმარტებითი შენიშვნა №20 წარმოდგენილია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით და საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერების (შედარება) ნამეტან/(დეფიციტთან)

მიზნებისთვის გამოყენებულია არაპირდაპირი მეთოდი. საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი სახსრების ცვლილების მაჩვენებელი შეჯერებულია ნამეტან/დეფიციტთან და განსხვავებები არ იკვეთება.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებელ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (I შ შ) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“ - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და
- ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი

შემენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი

(რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შემენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება

ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს სსბასს 32 -

„შელავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“. შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შელავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შელავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც

შელავათიანი მომსახურების აქტივის. შელავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის 289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

